

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sectio I. An Deus cognoscat futura contingentia absoluta: & utrùm id fiat
ob determinatam eorum veritatem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

DISPUTATIO XXIII

De Scientia Dei liberâ.

NONNULLA, quæ ad Scientiam Dei liberam pertinent, in superioribus occasione datâ, discussa sunt; cum enim summam cum difficultatibus quibusdam ad scientiam necessariam spectantibus haberent connexionem, omitti eo loco non poterant, ne mancus maneret ac mutilus de scientiâ necessariâ tractatus. Sic occasione Scientiæ simplicis intelligentiæ, quæ necessaria, tum respectu possibilium est, tum impossibilium, quadam de Scientiâ visionis adjuncti, ut ex eâ, quam inter se habent, oppositione, contrariôque tendendi modo, utriusque natura ac proprietates clarius innotescerent. Nunc reliqua sunt discutienda.

SECTIO PRIMA.

An Deus cognoscat futura contingentia absoluta; & utrum id fiat ob determinatam eorum veritatem.

I. Certum est, Deum hæc futura cognoscere.

PRIMA quæstionis pars, non probanda, sed supponenda potius videtur contra Aristotelem, Ciceronem, & paucos alios, qui, cum hanc Dei scientiam cum nostrâ in agendo indifferentiâ conciliare non possent, eam negârunt, & Deum spoliare Scientiâ maluerunt, quam homines libertate.

II. Variis Scripturæ locis ostenditur, Deum cognoscere res absolutè futuræ.

Quamvis autem hoc, ut dixi, ob summam ejus certitudinem, supponendum potius sit, quam probandum; ut tamen veritas magis elucescat, probatur primò ex variis Scripturæ locis, quibus res hæc apertissimè nobis traditur: sic Eccles. 23. v. 29. dicitur, Domino Deo, antequam crearentur, omnia sunt agnita. Item Isaïæ 41. v. 23. Annuntiate quæ ventura sunt in futurum, & sciemus quia dii estis vos. Sic Deuteron. 31. v. 21. de populo Israëlitico dicit Deus: Scio cogitationes ejus, quæ facturus sit hodie. Deinde Psalmo 138. de Deo canit Propheta; Omnes vias meas previdisti: in quem locum sanctus Augustinus, Non dixit, inquit, vidisti, sed previdisti.

III. Deo futurorum cognitionem Patres aperitè tribuunt.

In hac ipsâ veritate tradendâ multi sunt Sancti Patres: sic S. Gregorius Nyssenus in Oratione de Infantibus præmaturâ morte abreptis, Id, inquit, quod futurum est, æquè ac præteritum cognovit Deus. S. item Ambrosius lib. 1. de fide ad Gratianum, cap. 7. Deo, inquit, quæ sunt futura, præsentia sunt, & cui præcognita sunt omnia, ventura profaciù sunt. Tandem, ut alios omittam, S. Augustinus lib. 5. de Civit. cap. 9. expressè affirmat, Deo negare præscientiam futurorum, apertissimam esse insaniam. Idem uno ore docent Patres reliqui, & hac in re ita conspirant, ut qui unum citat, citet omnes.

IV. Deum novit existentia, ergo & futura.

Hoc ipsum ratione clarè ostenditur: Deus enim, ut indubitatum est apud omnes, novit præsentia, seu res omnes actu existentes, alioqui de iis dispo-

nere non posset, sed manca circa illas & mutila esset ejus providentia: ergo & cognoscere potest futura; nulla enim est ratio, cur non æquè hæc eadem ab æterno viderit exitura, ac modò videt in tempore existentia, cum Dei perfectio non magis unum postulet, quàm aliud. Deinde, certissimum est creaturas existentes nihil physicè operari in Deo, speciem scilicet sui in eo producendo; Deus siquidem, ut suprà vidimus, est per se clarissima species, rerum omnium perfectissimè representativa: cum itaque non influendo, sed solum terminando respectu Divinæ Scientiæ se habeant existentia, non est cur idem præstare nequeant futura.

Confirmatur: res enim possibles nihil sunt actu, & tamen à Deo cognoscuntur, vel in seipsis, ut cum probabiliori sententiâ vidimus Disp. præcedente, sect. quintâ, vel saltem in increatâ Essentiâ, non ibi sistendo, sed ulterius verè terminatur Dei cognitio ad creaturas possibles, ergo res futuræ, licet actu nihil sint, poterunt nihilominus à Deo cognosci. Confirmatur secundò: nam, ut bene P. Arriaga hîc Disp. 20. sect. 1. num. 8. nos sæpe apprehendimus futura, ergo si daretur in nobis perfectâ illorum species, cognosci etiam possent judicativè, & perfectè; sed Deus, ut diximus, est perfectissima rerum omnium species; ergo perfectissimè poterit futura cognoscere.

Quoad secundum in titulo contentum, an scilicet Deus hæc futura contingentia cognoscat ob determinatam quam in se habent veritatem, latè hæc difficultatem discussi Disp. 46. Logicæ, ubi utriusque opinionis fundamentis propositis, cum longè communiore & veriore sententia partem affirmantem sum secutus: quam proinde quæstionem, cum illic fusè sit disputata, nil opus est hic denuo discutere. Ad alia itaque ad futura spectantia pergemus.